

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ

ผลสืบเนื่องจากการขายที่ดินของเกษตรกร
ในพื้นที่ ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาวเสาวนีย์ เมฆานุพักตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

สาขาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณฤ	ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบูลย์ สุทธสุภา		กรรมการ
อาจารย์รำไพพรรณ	อภิชาติพงศ์ชัย	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฐิน	ศรีมงคล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่ขายที่ดิน สาเหตุที่ทำให้เกษตรกรขายที่ดิน และผลสืบเนื่องจากการขายที่ดินของเกษตรกร พื้นที่ที่ทำการศึกษาคือ ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยเกษตรกรผู้ทำการขายที่ดินมีจำนวน 107 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนาคือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

จากผลการศึกษาได้พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-70 ปี จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่งานแล้ว ขนาดของครัวเรือน 3-4 คน สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานได้มี 1-2 คน เกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้มาตั้งแต่เกิดและไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเลย ส่วนที่ยังทำการเกษตรอยู่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท/ปี และผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมมีรายได้ 20,001-50,000 บาท/ปี เป็นส่วนใหญ่ เงินทุนทำการเกษตรเป็นทุนของตัวเองไม่มีหนี้สินและไม่มีการให้ผู้อื่นกู้ยืมเงินเลย ส่วนใหญ่เกษตรกรไม่เป็นสมาชิกองค์กรใดๆ ใช้แรงงานในการทำการเกษตรโดยจ้างแรงงานพร้อมทั้งใช้แรงงานของตนเองด้วยเป็นส่วนใหญ่

ที่ดินที่เกษตรกรขายส่วนใหญ่ได้มาจากการรับมรดก ในปีพ.ศ. 2538 มีการขายที่ดินมากที่สุด โดยขายได้ในราคาเฉลี่ย 558,043.48 บาท/ไร่ เกษตรกรสามารถขายที่ดินได้ในราคา

สูงสุดเมื่อปี พ.ศ. 2536 ไร่ละ 1,150,000 บาท ที่ดินที่เกษตรกรขายส่วนใหญ่เป็นที่นาและมีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนด สภาพที่ดินอยู่ในเขตชลประทานและไม่มีถนนเข้าออกพื้นที่ได้สะดวก ในการขายที่ดินได้รับเงินสดและเสียด่านนายหน้าร้อยละ 3 เป็นส่วนใหญ่ พื้นที่ที่ขายส่วนใหญ่อยู่ในหมู่บ้านโดยหัวหน้าครอบครัวเป็นคนตัดสินใจขาย โดยมีคนมาติดต่อขอซื้อแล้วรอการตัดสินใจขายในช่วงระยะหนึ่งแล้วจึงขายโดยที่ไม่มี ความขัดแย้งเกิดขึ้นในครอบครัว สาเหตุในการขายที่ดินเป็นเพราะถูกบังคับซื้อทางอ้อมและผู้ซื้อที่ดินส่วนใหญ่นำไปจัดสรรเป็นที่อยู่อาศัย

ผลสืบเนื่องจากการขายที่ดิน เมื่อเกษตรกรได้เงินหลังจากขายที่ดินแล้วส่วนใหญ่ นำเงินไปแบ่งให้ลูกหลานฝากธนาคารและสร้างบ้าน จำนวนเกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทางการเกษตรเหลืออยู่และมีที่ดินเหลือทำการเกษตรเหลืออยู่ มีปริมาณที่ใกล้เคียงกัน โดยมีที่ดินเหลือโดยเฉลี่ย 2.46 ไร่ ส่วนเกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทางการเกษตรเหลืออยู่พบว่าไม่ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพแก่ทายาท เพราะเกษตรกรเลิกทำอาชีพเกษตรกรไปแล้ว ส่วนที่ยังทำการเกษตรอยู่ใช้ที่ดินของตนเองและใช้แรงงานในการทำ การเกษตรโดยจ้างแรงงานพร้อมกับใช้แรงงานของตนเอง เกษตรกรส่วนใหญ่ประเมินฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองว่าดีขึ้น เพราะส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินเดิมอยู่แล้ว ส่วนผู้ที่มีหนี้สินก็หมดไปหลังจากขายที่ดิน ในเรื่องรายได้ก็ยังคงเหมือนเดิมและรายจ่ายลดลงหลังขายที่ดิน โดยทั่วไปแล้วความเป็นอยู่ของเกษตรกรดีขึ้นและไม่มีการย้ายที่อยู่ เกษตรกรมีความทันสมัยในการดำรงชีวิตหลังขายที่ดินมากขึ้น

Independent Research Title : The Consequences among Farmland Selling
of Farmers in San Pag Wan Sub-district,
Hangdong District, Chiang Mai Province

Author Miss Saowanee Makanupuk
M.Sc.(Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee :

Assist. Prof. Dusdee	Nalampang	Chairman
Assoc. Prof. Dr.Paiboon	Suthasupa	Member
Lecturer Rampaipan	Apichatpongchai	Member
Assist. Prof. Katin	Srimongkol	Member

Abstract

The objectives of this research were to study the socio-economic background of the farmers who sold farmlands in San Pag Wan Sub-district, Hang Dong District, Chiang Mai Province; to examine the causes of selling land; and to explore the consequences of selling .

Data was collected from 107 farmers who sold their farmlands by the use of questionnaires. Descriptive statistics were employed, i.e., percentage and mean.

From the research findings, it was found that most of the farmers aged between 51-70 years old, finished Prathom 4 and married. The number of family member was 3-4 persons. Only 1-2 members were working. Most of the farmers lived in this village since they were born. Their income was derived from off-farm activities

about 20,001-50,000 Baht/year. Ones who still practised agriculture had income about 10,001-20,000 Baht/year. They were self-support without credit. Most of them were not attached to any organizations. When they had not enough labour they had to hire.

The land sold were inherited. In 1995, land were sold most with an average price of 558,043.43 Baht/rai. In 1993, the highest price of land was 1,150,000 Baht/rai. Most of the land right was the title deed (Chanode) and situated in the irrigated area and was inaccessible to roads. In the selling process, farmers received in cash and had to pay 3 percent for broker. Household heads were the ones who made decision in land selling with out conflicts among family members. One of the causes of land selling was that the farmers were forced to sell. Most of land sale were used for real estate.

The consequences of farmland selling were bank saving, allocation to children and house construction. Some farmers still had some land left (about 2.46 rai on average). For others who did not possess their own land, they lived on off-farm income. For those who owned their land, they still practised the same agricultural activities as they had done before. Most farmers claimed that they had better economic status than before and they had no debt any longer. Their income were the same as before but their expenses were decreased. All in all, their living status were better without migration. They said they were modernized after the selling of farmlands.